USNESENÍ

Okresní soud v Olomouci rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Šárkou Haltufovou dne 14. března 2024 ve věci

odsouzeného: **Bc. Martin D.**, narozený xxx
bytem xxx
za přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavce 1 a 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku

takto:

I. Podle § 155 odstavce 4 trestního řádu a § 154 odstavce 2 trestního řádu v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti ČR č. 177/1996 Sb. ze dne 04. 6. 1996 (advokátní tarif, dále jen a. t.), ve znění vyhlášky č. 276/2006 Sb. ze dne 31. 5. 2006 v novelizovaném znění, **je odsouzený Bc. Martin D. povinen** nahradit poškozeným Lukáši N., Radku N., Radmile Š. a Mgr. Andree N. náklady potřebné k účelnému uplatnění nároků na náhradu škody v trestním řízení vzniklé s přibráním zmocněnce JUDr. Michala Filouše, advokáta, AKFIPE advokátní kanceláře se sídlem Ostravská 16, 779 00 Olomouc, a to odměnu a náhradu hotových výdajů **v celkové částce 7 865 Kč**, a to za následující úkony právní služby:

1 x	**odměna za převzetí a přípravu obhajoby** **§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, (dále jen „a. t.")**	**4 800 Kč**
31. 3. 2022	**1 x odměna za účast při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení** **§ 11 odst. 1 písm. e) a. t.**	**4 800 Kč**
28. 4. 2022	**1 x odměna za účast při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení** **§ 11 odst. 1 písm. e) a. t.**	**4 800 Kč**
24. 5. 2022	**1 x odměna za účast při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení** **§ 11 odst. 1 písm. e) a. t.**	**4 800 Kč**
6. 6. 2022	**1 x odměna za účast při úkonu** **§ 11 odst. 1 písm. g) a. t.**	**4 800 Kč**
17. 6. 2022	**1 x odměna za účast při úkonu** **§ 11 odst. 1 písm. g) a. t.**	**4 800 Kč**

14. 7. 2022	**1 x odměna za písemné podání § 11 odst. 1 písm. d) a. t.**	**4 800 Kč**
2. 11. 2022	**1 x odměna za účast na jednání soudu § 11 odst. 1 písm. g) a. t.**	**4 800 Kč**
22. 11. 2022	**1 x odměna za odvolání § 11 odst. 1 písm. k) a. t.**	**4 800 Kč**
21. 3. 2023	**1 x odměna za účast na jednání soudu § 11 odst. 1 písm. g) a. t.**	**4 800 Kč**
5. 6. 2022	**1 x odměna za další poradu s klientem přesahující jednu hodinu § 11 odst. 1 písm. c) a. t.**	**2 400 Kč**
13. 7. 2022	**1 x odměna za další poradu s klientem přesahující jednu hodinu § 11 odst. 1 písm. c) a. t.**	**2 400 Kč**
1. 11. 2022	**1 x odměna za další poradu s klientem přesahující jednu hodinu § 11 odst. 1 písm. c) a. t.**	**2 400 Kč**
20. 3. 2023	**1 x odměna za další poradu s klientem přesahující jednu hodinu § 11 odst. 1 písm. c) a. t.**	**1 500 Kč**
14 x	**paušál dle § 13 odst. 4 a. t. (za 300 Kč)**	**4 200 Kč**
	daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % z částky 60 900 Kč	**12 789 Kč**
	Celkem	**73 689 Kč**

se započtením náhrady nákladů právního zastoupení **v celkové výši 65 824 Kč**, kdy tato částka byla již vyplacena na základě dohody o narovnání ze dne 6. 6. 2022 uzavřenou mezi poškozenými shora a společností Generali Česká pojišťovna a. s., a to v souvislosti s pojistnou událostí č. 7000502833.

II. Návrh poškozených na uložení povinnosti odsouzenému nahradit náklady potřebné k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení se **v částce 201 223 Kč zamítá.**

Odůvodnění:

1. Proti odsouzenému bylo Okresním soudem v Olomouci vedeno trestní řízení pro přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavce 1, 2 trestního zákoníku. Rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 2. 11. 2022, č. j. 7 118/2022-465, datum právní moci ve výroku o vině a trestu dne 2. 11. 2022, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 21. 3. 2023, č. j. 68 To 1/2023-549, byla podle § 314r odst. 4 trestního řádu schválena dohoda

o vině a trestu ze dne 19. 7. 2022 uzavřená mezi státním zástupcem Krajského státního zastupitelství v Ostravě Mgr. Michalem Królem a Bc. Martinem D., který byl pravomocně uznán vinným a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání 2 roků, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let a současně mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 3 let. Podle § 229 odstavce 1 trestního řádu byli poškození Ing. Miroslav N., Lukáš N., Radek N., Radmila Š., Mgr. Andrea N. a Česká průmyslová zdravotní pojišťovna odkázáni se svým nárokem na náhradu škody a nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních. Výrok o náhradě škody nabyl právní moci dne 21. 3. 2023.

2. Poškození Lukáš N., Radek N., Radmila Š., Mgr. Andrea N. podle § 155 odst. 4 trestní řádu vyúčtovali dne 24. 10. 2023 prostřednictvím svého zmocněnce JUDr. Michala Filouše náklady potřebné k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení a náklady vzniklé přibráním zmocněnce za celkem 65 položek částku 209 088 Kč včetně DPH.

3. Podle § 154 odstavce 2 trestního řádu soud i v případě, že poškozenému nebyl přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení ani zčásti, rozhodne na návrh poškozeného o tom, že se odsouzenému ukládá povinnost související s účastí poškozeného v trestním řízení (§ 155 odst. 4), nebrání-li tomu povaha věci a okolnosti případu, zejména spoluzavinění poškozeného. Z důvodu zvláštního zřetele hodných náhradu přiměřeně sníží; přitom vezme v úvahu zejména povahu trestného činu, osobní a majetkové poměry poškozeného a odsouzeného. Snížení nelze provést, jde-li o úmyslný trestný čin.

4. Podle § 155 odstavce 4 trestního řádu o povinnosti odsouzeného nahradit poškozenému náklady potřebné k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení v trestním řízení nebo jiné náklady související s účastí poškozeného v trestním řízení a o jejich výši rozhodne na návrh poškozeného předseda senátu soudu prvního stupně; nárok je třeba uplatnit do jednoho roku od právní moci odsuzujícího rozsudku, jinak nárok zaniká.

5. Z výše citovaných ustanovení vyplývá, že i poškozený, kterému nebyl přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení ani zčásti má právo na náhradu nákladů souvisejících s jeho účastí v trestním řízení. Nutno v tomto ohledu zdůraznit, že přiznání tohoto práva je pravidlem, ze kterého jsou přípustné výjimky. Rozhodující je v těchto případech, zda poškozenému jeho náklady vznikly v přímé souvislosti s využitím jeho oprávnění, která mu jako poškozenému zákon přiznává. Překážky přiznání uvedeného práva pak mohou spočívat v povaze věci a v okolnostech případu, pro které by se přiznání takového práva jevilo jako nespravedlivé (viz Draštík, A., Fenyk, J. a kol. Trestní řád: Komentář. Wolters Kluwer.)

6. Náklady související s účastí poškozeného v trestním řízení jsou tedy náklady vzniklé v souvislosti s výkonem oprávnění uvedených v § 43 odst. 1 trestního řádu bez ohledu na to, že zda se provádění jednotlivých úkonů týkalo zjišťování výše škody, bezdůvodného obohacení nebo výše náhrady nemajetkové újmy v penězích a uplatněného nároku na její náhradu. Patří sem i náklady zmocněnce poškozeného (Šámal, P. a kol.: Trestní řád. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013).

7. Podle § 10 odstavce 5 a. t. při zastupování poškozeného v trestním řízení ve věci náhrady újmy, jež byla poškozenému způsobena trestným činem, se považuje za tarifní hodnotu částka 10 000 Kč; pokud byla poškozeného přisouzena jako náhrada újmy peněžní částka převyšující 10 000 Kč, považuje se za tarifní hodnotu tato peněžní částka.

8. Na základě všech zjištěných skutečností přezkoumal soud návrh a spisový materiál a dospěl k závěru, že pokud jde o výši odměny za úkon právní služby, tato činí v souladu s § 10 odstavce 5 a. t. za použití § 7 a. t. částku 1 500 Kč. Vzhledem k tomu, že zmocněnec zastupoval v rámci trestního řízení 4 poškozené, náleží mu podle § 12 odstavce 4 a. t. mimosmluvní odměna za každou takovou osobu snížená o 20 %. Pokud tedy v rámci 1 úkonu právní služby zastupoval zmocněnec všechny 4 klienty, je třeba přiznat odměnu v celkové výši 4 800 Kč, pokud byli zastupováni 3

klienti, je třeba přiznat odměnu 3 600 Kč a se zastupováním 2 klientů se pojí odměna ve výši 2 400 Kč. Ke každému úkonu právní služby náleží zmocněnci podle § 13 odst. 4 AT režijní paušál ve výši 300 Kč.

9. Soud při rozhodování o návrhu poškozených na uložení povinnosti odsouzenému nahradit náklady potřebné k uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení posuzoval účelnost jednotlivých úkonů vyúčtovaných zmocněncem, neboť právě účelnost úkonu je podmínkou pro přiznání náhrady nákladů vzniklých přibráním zmocněnce (srov. nález Ústavního soudu ze dne 3. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 1255/18).

10. Jako účelný soud tedy vyhodnotil úkon účtovaný jako příprava a převzetí právního zastoupení. Zmocněnec ve vyúčtování neuvádí, ke kterému datu k tomuto úkonu došlo. Z obsahu spisu se podává, že zmocněnec převzal právní zastoupení za poškozené Mgr. Andreu N., Radmilu Š. a Radka N. dne 6. 10. 2021, za poškozeného Lukáše N. však až dne 9. 10. 2021. Jelikož zmocněnec neuvedl datum tohoto úkonu a vzhledem ke skutečnosti, že zmocněnec za tento úkon účtuje odměnu ve výši 4 800 Kč, tedy za zastoupení všech 4 klientů, soud takto účtovaný úkon přiznal, když by při účtování za převzetí zastoupení prvních 3 poškozených náležela zmocněnci odměna ve výši 3 900 Kč a převzetím zastoupení poškozeného Lukáše N. odměna ve výši 1 500 Kč, tedy v celkové výši odměna vyšší než jakou zmocněnec požaduje.

11. Jako neúčelné soud vyhodnotil úkony ze dne 7. 10. 2021 a 11. 10. 2021 účtované jako sepis písemného podání podle § 11 odst. 1 písm. d) AT. Jednalo se o pouhé doložení výkazu plných mocí, tedy o jednoduché písemné podání, za které odměna podle AT nenáleží (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 2 To 28/2004).

12. Dále soud nepřiznal účtované položky ze dne 15. 11. 2021 a 16. 2. 2022 – nahlížení do spisu na GIBS, kdy si zmocněnec účtuje pouze režijní paušál. V souladu s ustanovením § 13 odst. 4 AT lze však režijní paušál účtovat pouze na konkrétní úkon právní služby, tedy nikoli samostatně.

13. Jako účelný soud vyhodnotil úkon ze dne 31. 3. 2022 – účast na výslechu obviněného, kdy se ze spisu (č. l. 116 – 119) podává, že se zmocněnec tohoto úkonu účastnil a obviněnému kladl otázky.

14. Taktéž soud vyhodnotil jako účelné úkony ze dne 28. 4. 2022 účtované pod položkami 7) a 8) podání jako dva úkony právní služby. Jednalo se o výslechy svědků Martina P. a Michala Z., kdy ze spisu je patrno, že výslech prvního svědka započal v 12 hodin 59 minut a skončil ve 13 hodin 33 minut, výslech druhého svědka započal ve 13 hodin 56 minut a byl ukončen ve 14 hodin 36 minut, tyto vyšetřovací úkony se tedy uskutečnily v jednom souvislém časovém úseku nepřekračujícím dvě hodiny a jedná se tedy o jeden úkon právní služby, za který náleží odměna (srov. usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 2. 1997, č. j. 5 To 152/97-46).

15. Jako účelný soud vyhodnotil úkon ze dne 24. 5. 2022 – nahlížení do spisu.

16. Úkon ze dne 6. 6. 2022 byl taktéž vyhodnocen jako účelný. Z č. l. 454-456 spisu se podává, že zmocněnec zastupoval poškozené při uzavírání dohody o narovnání se společností Generali Česká pojišťovna, a. s., na základě které byly jednou provždy vypořádány veškeré nároky pozůstalých na náhradu nemajetkové újmy, která jim vznikla v souvislosti s trestným činem. Nadto byla poškozeným vyplacena částka 65 824 Kč, a to jako náhrada nákladů právního zastoupení.

17. Soud dospěl k závěru, že zmocněnci náleží odměna za úkon ze dne 17. 6. 2022, kdy se z č. l. 388 spisu podává, že zmocněnci byly ze strany GIBS předány věci zajištěné na místě činu.

18. Odměna však nebyla přiznána za položky 12) – 28) vyúčtování, kde zmocněnec účtuje odměnu pouze ve výši režijního paušálu, a to za žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, kdy z odpovědí na tyto žádosti lze vyčíst, že zmocněnec žádal od státních zastupitelství o sdělení, kolik dohod o vině a trestu bylo z jejich strany uzavřeno s obviněnými, kteří se dopustili přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního

zákoníku. Jak již bylo zmíněno výše, režijní paušál je vázán na úkon právní služby a nelze jej tedy účtovat samostatně. Zde je nutno podotknout, že účtoval-li by zmocněnec za tyto položky odměnu, nebyly by takto účtované úkony vyhodnoceny jako účelné, neboť nemají souvislost s uplatňováním nároku na náhradu škody v trestním řízení.

19. Soud přiznal zmocněnci odměnu za úkon ze dne 14. 7. 2022, kdy se z č. l. 421–422 spisu podává, že se jednalo o písemné podání ke Krajskému státnímu zastupitelství v Ostravě, ve kterém zmocněnec vyjadřuje nesouhlas s uzavřením dohody o vině a trestu a uplatňuje majetkovou škodu způsobenou v souvislosti s trestným činem, jednalo se tedy o podán ve věci samé, které bylo účelné, a náleží za něj odměna.

20. Odměnu účtovanou za úkony ze dne 21. 7. 2022 a 18. 8. 2022 soud nepřiznal, neboť z obsahu spisu soud nezjistil, že by se tyto úkony uskutečnily.

21. Odměnu za úkon ze dne 29. 8. 2022 – opětovné uplatnění majetkové škody a nesouhlas s uzavřením dohody o vině a trestu – soud nepřiznal. Toto podání se svým obsahem rovná podání ze dne 14. 7. 2022, kdy jediným markantním rozdílem je, že je adresováno Okresnímu soudu v Olomouci. Takovýto úkon byl tedy vyhodnocen jako neúčelný.

22. Pod bodem 33) vyúčtování zmocněnec účtuje odměnu za úkon Žádost k nařízení jednání ze dne 13. 9. 2022. V tomto případě se jedná o jednoduché podání, za které odměna nenáleží.

23. Jako účelné soud vyhodnotil úkony ze dne 2. 11. 2022 a 21. 3. 2023, kdy se zmocněnec účastnil jednání u soudu, a za takovéto úkony náleží odměna podle § 11 odst. 1 písm. g) AT. Stejně tak soud přiznal odměnu za sepis odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci, a to podle § 11 odst. 1 písm. k) AT.

24. Soud nepřiznal odměnu za úkon pod položkou 37) – žádost o nahlížení do spisu ze dne 17. 4. 2023, neboť se opět jedná o jednoduché podání, za které odměna nenáleží.

25. Dále soud nepřiznal odměnu za sepis Ústavní stížnosti a návrhu na zrušení zákonného ustanovení ze dne 25. 5. 2023, jelikož tento úkon nebyl učiněn v souvislosti s účastí poškozeného v trestním řízení, náhrada za něj zmocněnci nepřísluší.

26. Pod položkami 39) – 65) zmocněnec účtuje odměny za poradu s klienty. Jelikož zmocněnec neuvádí, za jakým účelem byly jednotlivé porady uskutečněny, zkoumal soud, jak jednotlivé porady navazovaly na průběh trestního řízení a posuzoval, zda byla porada s klientem v dané fázi řízení účelná. Ad 39) – 42) soud nepřiznal žádnou odměnu, jelikož tyto porady byly uskutečněny v rozmezí 30. 9. 2021 – 3. 10. 2021, a z plných mocí doložených zmocněncem se podává, že tento převzal právní zastoupení až 6. 10. 2021, respektive 9. 10. 2021 u poškozeného Lukáše N. Ad 43) – 53) soud taktéž nepřiznal odměnu, jelikož neshledal důvodnost konání porady s klienty. Soud přiznal odměnu za poradu se 2 klienty ze dne 5. 6. 2022, jelikož tato porada předcházela jednání o dohodě o narovnání, z přiložených čestných prohlášení se podává, že Radek N. i Mgr. Andrea N. se porady účastnili. Takto byla přiznána odměna ve výši 2 400 Kč, tedy v souladu s pravidly uvedenými v AT (viz bod 8. odůvodnění). Stejnou odměnu soud přiznal i za poradu ze dne 13. 7. 2022, kdy tato porada předcházela uplatnění nároku na majetkovou škodu, lze tedy usuzovat, že byla nutná k účelnému uplatnění nároku poškozených. Z čestných prohlášení soud zjistil, že Radek N. i Mgr. Andrea N. se této porady účastnili. Soud neshledal důvodnost konání porad účtovaných pod body 56), 57), 59) a 60), kdy tyto porady nenavazují na žádný vývoj trestního řízení. Jako účelné pak soud vyhodnotil porady pod body 59) a 61), kdy tyto předcházely jednání soudu. Těchto porad se účastnil pouze poškozená Radek N. (ověřeno z čestného prohlášení), byla za ně tedy přiznána odměna ve výši 1 500 Kč. Účelné soud neshledal ani porady pod položkami 62) – 65), jelikož tyto se konaly již po pravomocném rozhodnutí ve věci.

27. Po takto přiznaných úkonech soud vyčíslil náklady potřebné k účelnému uplatnění nároků na náhradu škody v trestním řízení vzniklé s přibráním zmocněnce na částku 73 689 včetně DPH.

Jak již bylo zmíněno výše, v průběhu řízení byla poškozeným na základě dohody o narovnání vyplacena částka ve výši 65 824 Kč jako náhrada nákladů právního zastoupení ze strany pojišťovny odsouzeného. Z dohody o narovnání se nepodává, že by strany dohody výslovně prohlásily, že takto je vypořádán celkový nárok poškozených na náhradu nákladů právního zastoupení, nic tedy nebrání rozhodnutí o tom, že je odsouzený povinen nahradit poškozeným náklady potřebné k účelnému uplatnění nároků na náhradu škody v trestním řízení vzniklé s přibráním zmocněnce nad rámec této částky. Tuto částku je však nutno na soudem vyčíslené náklady započíst, proto soud rozhodl tak, jak se podává ve výroku I. tohoto usnesení a ve zbytku návrh zmocněnce zamítl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost ve lhůtě tří dnů ode dne jeho oznámení ke Krajskému soudu Ostrava prostřednictvím Okresního soudu v Olomouci.

Olomouc 14. března 2024

JUDr. Šárka Haltufová
Předsedkyně senátu